

Een voor allen, allen voor een!

Bij de beantwoording van de vragen 21 tot en met 28 moet je soms gebruikmaken van de informatiebronnen 6 en 7 in de bijlage.

Roel en Linda zitten allebei in 4 vmbo-t. Ze zijn in de economieles bezig met een werkstuk over de economische afhankelijkheid van Nederland van het buitenland. Hun leraar geeft aan dat die afhankelijkheid erg groot is. Hij zegt dat 70% van ons nationaal inkomen verdiend wordt met de export.

Roel zegt tegen Linda: "Ik vraag me af of die afhankelijkheid van Nederland van het buitenland echt wel zo groot is. Ik wil dit onderzoeken."

Gebruik informatiebron 6.

- 1p 21 Linda zegt: "Misschien kunnen we beginnen met Nederlandse kaas. Er wordt altijd gezegd dat we die zoveel exporteren." "Oké", zegt Roel, "ik heb op een site gegevens daarover gevonden."
→ Hoeveel procent van de Nederlandse kaas werd er in 2010 geëxporteerd? Schrijf je berekening op.

Gebruik informatiebron 6.

- 2p 22 Linda bekijkt de tabel en rekent uit hoeveel kilo Nederlandse kaas er in 2010 door alle inwoners van Nederland gegeten werd. Ze gaat daarbij uit van 16 miljoen inwoners in 2010. Linda komt tot de ontdekking dat er een tekort van ruim 100 miljoen kilo kaas is in 2010. Roel zegt tegen haar: "Dat is geen tekort. Dat hebben we geïmporteerd uit het buitenland."
→ Bereken hoeveel kilogram kaas in 2010 werd geïmporteerd. Schrijf je berekening op.

"Nou, ongeveer driekwart van de kaas die we produceren, gaat naar het buitenland", zegt Linda. "Laten we nu eens naar de dienstensector kijken, want Nederland verleent veel diensten in en aan het buitenland."

- 1p 23 Naast goederen worden er ook diensten aangeboden. Wat wordt er in de economie verstaan onder een dienst?
- A Een dienst is een afspraak die in een schriftelijk contract is vastgelegd.
 - B Een dienst is een sociale instelling die bepaalde bevolkingsgroepen ondersteunt.
 - C Een dienst is een niet-stoffelijk goed.
 - D Een dienst is een plicht die men voor een bepaalde tijd is aangegaan.

Transport is één van de diensten die Nederland biedt aan het buitenland. Daarbij moet je denken aan het wegvervoer, maar ook de binnenvaart en het vliegverkeer. "Dus wanneer de KLM een Amerikaanse toerist naar Nederland vliegt, dan is dat een dienst", zegt Linda tegen Roel.

- 1p 24 Waartoe behoort het vervoeren door de KLM van een Amerikaanse toerist naar Nederland en waarom?
- A Dit behoort tot de export, omdat er diensten aan het buitenland geleverd worden.
 - B Dit behoort tot de export, omdat er personen naar het buitenland gaan.
 - C Dit behoort tot de import, omdat er diensten aan Nederland geleverd worden.
 - D Dit behoort tot de import, omdat er personen naar Nederland komen.

Gebruik informatiebron 7.

- 1p 25 Roel zegt: "Voor export en import is vervoer erg belangrijk. Hoeveel vervoeren Nederlandse vrachtwagens eigenlijk?" Ze kijken naar de grafiek in de informatiebron. "Wat is een tonkilometer (ton km) nou?", vraagt Linda. "Dat wil zeggen dat een ton aan gewicht één kilometer is vervoerd", zegt Roel. "Als je met een halve ton 2 kilometer rijdt, is dat ook 1 tonkilometer."
→ Geef de reden waarom het aantal tonkilometers bij grensoverschrijdende ritten veel groter is dan bij binnenlandse ritten.
- 1p 26 Linda denkt dat de binnenvaart sterk zal groeien ten koste van het wegvervoer.
→ Noem een voordeel van de binnenvaart ten opzichte van het wegvervoer.
- 1p 27 De transportsector heeft veel voordeel van het lidmaatschap van Nederland van de Europese Monetaire Unie (EMU), zoals vrij verkeer van goederen, diensten en personen.
→ Noem een ander kenmerk van de EMU dat voordelig is voor de Nederlandse transportsector.

Nederland heeft er belang bij dat goederen zo goedkoop mogelijk naar het buitenland vervoerd kunnen worden. Daar draagt de EU ook aan bij. Toch moeten Nederlandse vervoerders tol betalen als ze gebruikmaken van buitenlandse wegen. Binnenlandse vervoerders betalen in hun eigen land evenveel tol als buitenlandse vervoerders.

- 1p 28 Roel vindt het raar dat Nederlandse vervoerders tol moeten betalen als ze gebruik moeten maken van buitenlandse wegen. "Dat is toch tegen de Europese gedachte," zegt hij. "Europa moet zorgen dat dit wordt afgeschaft," roept hij. Linda vindt het logisch dat sommige landen tol heffen.
→ Wat vind jij: mogen andere Europese landen tol heffen als buitenlandse vervoerders gebruikmaken van hun wegen? Geef een argument voor je mening.

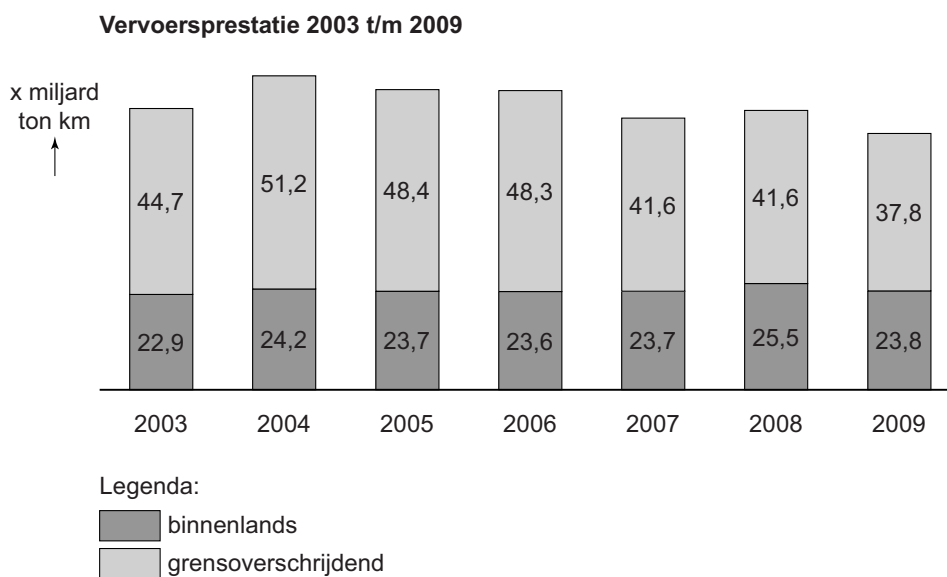
Een voor allen, allen voor een!

informatiebron 6

Onderstaand overzicht laat zien hoeveel kaas er in de afgelopen jaren in Nederland is gemaakt, gegeten en naar het buitenland is verzonden.

	1990	2000	2010
productie (x 1 miljoen kilogram)	601	660	738
export (x 1 miljoen kilogram)	433	498	563
consumptie in Nederland (in kilogram per persoon)	13,6	15,82	18,0

informatiebron 7

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.